

Վ Ճ Ի Ռ

Հ Ա Ն Ո Ւ Ն Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն Ի Հ Ա Ն Բ Ա Պ Ե Տ Ո Ւ Թ Յ Ա Ն

19.02.2013թ.

ք.Երևան

Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարանը.

Նախագահությամբ դատավոր՝	Ա.Դարբինյանի
Քարտուղարությամբ՝	Յ.Մալխասյանի, Թ.Չիթչյանի
Մասնակցությամբ՝	
Հայցվորի ներկայացուցիչ՝	Կ.Մեժլումյանի

Դռնբաց դատական նիստում քննության առնելով վարչական գործն ըստ հայցի «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության (պետական գրանցման համար 211.171.01863, ՀՎՀՀ 02568394) ընդդեմ Տիգրան Վարդանյանի՝ վարչական պատասխանատվության ենթարկելու պահանջի մասին.

Պ Ա Բ Ձ Ե Ց

Դատավարական նախապատմությունը.

«Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպությունը, դատարան ներկայացրած հայցադիմումով, խնդրել է. ««Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության կողմից «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերությունից 18.11.2011 թվականի և 06.12.2011 թվականի հարցումներով պահանջվող տեղեկատվությունը «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության կողմից չտրամադրելու համար վերջինիս տնօրեն Տիգրան Վարդանյանին ենթարկել վարչական պատասխանատվության՝ 18.11.2011 թվականի հարցմամբ պահանջվող տեղեկատվությունը չտրամադրելու համար՝ 30.000 դրամի չափով, իսկ 06.12.2011 թվականի կրկանկի հարցմամբ պահանջվող տեղեկատվությունը չտրամադրելու համար՝ 50.000 դրամի չափով:

Պարտավորեցնել «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերությանն ամբողջական տեղեկատվություն տրամադրելու 18.11.2011 թվականի և 06.12.2011 թվականի հարցումների վերաբերյալ՝ հայտնելով, թե ընկերության կաթնամթերքն արտադրվում է բնական կաթից, թե կաթնափոշուց, ինչպես նաև տրամադրել ցանկը, թե ընկերության կաթնամթերքներից որն է բնական կաթից, որը՝ ոչ, և /կամ/ որ արտադարտեսակի մեջ բնական կաթի քանակն ինչքան է:

Պատասխանողից բռնազանձել դատական ծախսերը, այդ թվում՝ պետական տուրքն ու փաստաբանին վճարված գումարները»:

Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարանի 26.01.2012 թվականին որոշմամբ հայցադիմումի ընդունումը մերժվել է:

Հայաստանի Հանրապետության վարչական վերաքննիչ դատարանի 05.03.2012 թվականի որոշմամբ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարանի 26.01.2012 թվականի թիվ ՎԳ/0228/05/12 «Հայցադիմումի ընդունումը մերժելու մասին» որոշումը՝ ընդդեմ «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության տնօրեն Տիգրան Վարդանյանի՝ վարչական պատասխանատվության ենթարկելու պահանջի մասով՝ վերացվել է, իսկ ընդդեմ «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության՝ տեղեկատվություն տրամադրելուն պարտավորեցնելու պահանջի մասով՝ թողնվել է օրինական ուժի մեջ:

Դատարանի 16.04.2012 թվականի որոշմամբ հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ, իսկ 18.07.2012 թվականի որոշմամբ վարչական գործը նշանակվել է դատաքննության:

Հայցվորի իրավական դիրքորոշումը.

«Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպությունը և նրա ներկայացուցիչը, դատարան ներկայացրած հայցադիմումով և դատաքննության ժամանակ, հայտնել են, որ «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպությունը 18.11.2011 թվականի թիվ 149 հարցմամբ դիմել է «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության տնօրեն Տիգրան Վարդանյանին:

Նշված փաստը հաստատվում է հարցման և փոստային անդորրագրի պատճեններով:

Առաջին հարցումն անպատասխան մնալուց հետո 06.12.2011 թվականի թիվ 150 կրկնակի հարցումն է ուղարկվել «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության տնօրեն Տիգրան Վարդանյանին:

Նշված փաստը հաստատվում է կրկնակի հարցման և փոստային անդորրագրի պատճեններով:

Հարցումներով «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության տնօրեն Տիգրան Վարդանյանին խնդրվել է տրամադրել հետևյալ տեղեկատվությունը. «ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական կոմիտեի 2010 թվականի սեպտեմբերի 22-ի թիվ 245-Ա որոշման համաձայն՝ «Դուստր Մարիաննա» ընկերությունը Հայաստանի կաթնամթերքի շուկայում համարվել է գերիշխող դիրք ունեցող:

«Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի համաձայն՝ ապրանքային շուկայում մենաշնորհ կամ գերիշխող դիրք ունեցող կազմակերպությունները համարվում են տեղեկատվություն տնօրինող:

Դեկլարվելով ՀՀ Սահմանադրության 27-րդ, 27.1-րդ հոդվածների և «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի դրույթներով՝ խնդրել են տրամադրել հետևյալ տեղեկությունները.

«1. Ձեր կաթնամթերքը արտադրվում է բնական կաթից, թե կաթնափոշուց:

2. Խնդրում ենք տրամադրել ցանկը, թե Ձեր ընկերության կաթնամթերքներից որն է բնական կաթից, որը՝ ոչ, և/կամ որ արտադրատեսակի մեջ բնական կաթի քանակն ինչքան է:

«Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի համաձայն՝ տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն ստանալուց հետո 5-օրյա ժամկետում: Ուստի, խնդրում ենք տեղեկություն ստանալու հարցումին պատասխանել օրենքով սահմանված ժամկետներում»:

Առաջին հարցումից մոտ մեկ ամիս, իսկ երկրորդ հարցումից 10 օր անց էլեկտրոնային փոստով ստացվել է հետևյալ պատասխանը. «Հարգելի Շուշան Դոյդոյան, Ձեր երկու հարցադրումներն էլ վերաբերվում են կաթնամթերքի բաղադրությանը: Ուստի պատասխանում են. Կաթնամթերքի բաղադրության վերաբերյալ տեղեկատվությունը պարտադիր մակնշված է «Դուստր Մարիաննա» ընկերության կողմից արտադրվող կաթնամթերքների յուրաքանչյուր տուփի վրա: Այլ տեղեկություններ հետաքրքրելու դեպքում կարող եք օգտվել մեր ընկերության կայքից՝ www.mariannadairy.com»:

Նշած փաստը հաստատվում է հայցվորի էլեկտրոնային փոստին՝ foi@foi.am ստացված պատասխանով:

«Դուստր Մարիաննա» ՍՊԸ-ի կողմից արտադրվող կաթնամթերքների տուփի վրա, ինչպես նաև ընկերության www.mariannadairy.com կայքում տեղադրված տեղեկատվությունը, ոչ մի նշում չի պարունակում այն մասին, թե տվյալ կաթնամթերքը բնական կաթից, թե կաթի փոշուց է արտադրված:

Նշված փաստը հաստատվում է կաթնամթերքի տուփի այդ հատվածի նշումով, ինչպես նաև կայքից համապատասխան քաղվածքով:

ՀՀ Սահմանադրության 27-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերության համաձայն՝ յուրաքանչյուր ոք ունի խոսքի ազատության իրավունք, ներառյալ տեղեկություններ և գաղափարներ փնտրելու, ստանալու, տարածելու ազատությունը, տեղեկատվության ցանկացած միջոցով՝ անկախ պետական սահմաններից:

ՀՀ Սահմանադրության 27.1-րդ հոդվածի համաձայն՝ յուրաքանչյուր ոք ունի իր անձնական կամ հասարակական շահերի պաշտպանության նկատառումներով իրավասու պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին և պաշտոնատար անձանց դիմումներ կամ առաջարկություններ ներկայացնելու և ողջամիտ ժամկետում պատշաճ պատասխան ստանալու իրավունք:

Սահմանադրությամբ երաշխավորված վերը նշված իրավունքներն առաքելաբար են նաև «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքում, որի 1-ին հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է հանրային նշանակության կազմակերպությունների և դրանց պաշտոնատար անձանց վրա:

Նույն օրենքի 3-րդ հոդվածի համաձայն՝ տեղեկատվություն տնօրինող են հանրային նշանակության կազմակերպությունները և դրանց պաշտոնատար անձինք, իսկ հանրային նշանակության կազմակերպություն է ... ապրանքային շուկայում մենաշնորհ կամ գերիշխող դիրք ունեցող կազմակերպությունը:

Նույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ յուրաքանչյուր անձ իրավունք ունի ծանոթանալու իր փնտրած տեղեկությանը (կամ) դա ստանալու նպատակով օրենքով սահմանված կարգով հարցմամբ դիմելու տեղեկատվություն տնօրինողին և ստանալու այդ տեղեկությունը:

Նույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի համաձայն՝ հայցվող տեղեկատվությունը պետք է տրամադրվեր 5-օրյա ժամկետում, իսկ 3-րդ կետի համաձայն՝ եթե գրավոր հարցման մեջ նշված տեղեկությունը տրամադրելու համար անհրաժեշտ է կատարել լրացուցիչ աշխատանք, ապա այդ տեղեկությունը դիմողին է տրվում դիմումն ստանալուց հետո՝ 30-օրյա ժամկետում, որի մասին հարցումն ստանալուց հետո՝ 5-օրյա ժամկետում, գրավոր տեղեկացվում է դիմողին՝ նշելով հետաձգման պատճառները և տեղեկությունը տրամադրելու վերջնական ժամկետը:

Պատասխանողը տեղեկատվություն տնօրինող է, սակայն ի խախտումն Սահմանադրությամբ ու օրենքներով երաշխավորված հայցվորի իրավունքների ու պատասխանողի պարտականության, չի տրամադրել 18.11.2011 թվականի և 06.12.2011 թվականի հարցումներով պահանջվող տեղեկատվությունը:

Ինչ վերաբերում է էլեկտրոնային փոստով ստացված տեղեկատվությանը, ապա այն պատշաճ պատասխան չէ, քանի որ և «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության կողմից արտադրվող կաթնամթերքների տուփի վրա, և ընկերության www.mariannadairy.com կայքում տեղադրված տեղեկատվությունը, որևէ նշում չի պարունակում այն մասին, թե տվյալ կաթնամթերքը բնական կաթից է արտադրված, թե՛ կաթի փոշուց: Բացի այդ, պատասխանը տրվել է 5-օրյա ժամկետի խախտմամբ:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 187.7-րդ հոդվածի համաձայն՝ օրենքով նախատեսված տեղեկությունը հանրային նշանակության կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից ապօրինաբար չտրամադրելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչև հիսնապատիկի չափով:

Նույն օրենսգրքի 223-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ առաջին ատյանի դատարանները քննում են՝ սույն օրենսգրքի 189.⁷ հոդվածներով նախատեսված դեպքերում՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց հայցադիմումով, իսկ 254-րդ հոդվածի վերջին պարբերության համաձայն՝ արձանագրություն չի կազմվում սույն օրենսգրքի 189.⁷ հոդվածներով նախատեսված դեպքերում:

ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 151-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական պատասխանատվության ենթարկելու մասին գործերը հարուցվում են Հայաստանի Հանրապետության վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 223-րդ հոդվածով նախատեսված անձանց հայցադիմումով:

Ի հիմնավորումն պահանջի՝ դատարանին են ներկայացվել «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության կայքից քաղվածքներ, տեղեկատվություն ստանալու հարցման և կրկին հարցման, պատասխանի քաղվածքի պատճեններ և այլ փաստաթղթեր:

Դատարանին խնդրել են հայցն ամբողջությամբ բավարարել:

Պատասխանողի իրավական դիրքորոշումը.

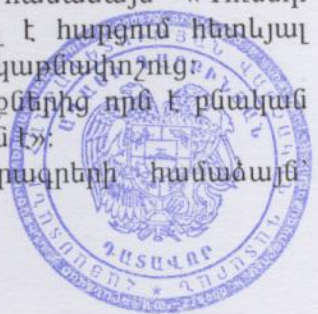
Դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին պատշաճ ծանուցված Պատասխանողը չի ներկայացել դատական նիստին և հայցադիմումի պատասխան չի ներկայացրել:

Ղեկավարվելով ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 95-րդ հոդվածով՝ դատարանը որոշել է գործը քննել Պատասխանողի բացակայությամբ:

Գործի փաստերը.

Սույն գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեն հետևյալ փաստերը.

- 1) «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության 18.11.2011 թվականի թիվ 149-ի 7 և 06.12.2011 թվականի թիվ 150-ի 1 գրությունների համաձայն՝ «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության տնօրեն Տիգրան Վարդանյանին կատարվել է հարցում հետևյալ բովանդակությամբ. «1. Ձեր կաթնամթերքը արտադրվում է բնակա՞ն կաթից, թե՞ կաթնափոշուց: 2. Խնդրում ենք տրամադրել ցանկը, թե Ձեր ընկերության կաթնամթերքներից որն է բնական կաթից, որը՝ ոչ, և/կամ որ արտադրատեսակի մեջ բնական կաթի քանակն ինչքան է»: 2) Փոստային թիվ RR057879547AM և RR050549515AM անդորրագրերի համաձայն՝

փաստաթղթերը Տիգրան Վարդանյանին առաքելու համար փոստային ծառայությանն են հանձնվել 18.11.2011 թվականին և 06.12.2011 թվականին:

3) Էլեկտրոնային փոստի քաղվածքի համաձայն՝ «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության տնօրեն Տիգրան Վարդանյանը Շուշան Դոլդոյանի երկու հարցումներին պատասխանել է, որ հարցադրումները վերաբերվում են կաթնամթերքի բաղադրությանը: Ուստի պատասխանում եմ. Կաթնամթերքի բաղադրության վերաբերյալ տեղեկատվությունը պարտադիր մակնշված է «Դուստր Մարիաննա» Ընկերության կողմից արտադրվող կաթնամթերքների յուրաքանչյուր տուփի վրա: Այլ տեղեկություններ հետաքրքրելու դեպքում կարող եք օգտվել մեր ընկերության կայքից՝ www.mariannadairy.com:

4) Փաստաբանական ծառայություններ մատուցելու վերաբերյալ պայմանագրի համաձայն՝ Կարեն Մեժլումյանի և «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության մինչև կնքվել է ծառայությունների մատուցման պայմանագիր: Ծառայությունների մատուցման արժեքը կազմում է 228.000 ՀՀ դրամ:

5) Վճարման թիվ 7 հանձնարարականի համաձայն՝ 30.01.2012 թվականին «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության կողմից Կարեն Մեժլումյանին՝ որպես փաստաբանական ծառայության գումար, փոխանցվել է 228.000 ՀՀ դրամ:

Իրավական վերլուծությունը.

Դատարանը, լսելով հայցվորի ներկայացուցչին, գործում եղած ապացույցների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտության վրա հիմնված ներքին համոզմամբ, գտնում է, որ հայցը ենթակա է բավարարման հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն՝ սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական հիմնարկների, բյուջեներից ֆինանսավորվող կազմակերպությունների, ինչպես նաև հանրային նշանակության կազմակերպությունների և դրանց պաշտոնատար անձանց վրա:

Սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի համաձայն. «Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

տեղեկատվություն տնօրինող՝ տեղեկություններ ունեցող պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, պետական հիմնարկներ, բյուջեներից ֆինանսավորվող կազմակերպություններ, ինչպես նաև հանրային նշանակության կազմակերպություններ և դրանց պաշտոնատար անձինք.

հանրային նշանակության կազմակերպություն՝ ապրանքային շուկայում մենաշնորհ կամ գերիշխող դիրք ունեցող, ինչպես նաև առողջապահության, սպորտի, կրթության, մշակույթի, սոցիալական ապահովության, տրանսպորտի և կապի, կոմունալ ոլորտներում հանրությանը ծառայություններ մատուցող ոչ պետական կազմակերպություններ...»:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 189.⁷-րդ հոդվածի համաձայն՝ օրենքով նախատեսված տեղեկությունը պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական հիմնարկների, բյուջեներից ֆինանսավորվող կազմակերպությունների, ինչպես նաև հանրային նշանակության կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից ապօրինաբար չտրամադրելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչև հիսնապատիկի չափով:

Վերը նշված հոդվածի իմաստով պատասխանատվությունը նախատեսված է նաև հանրային նշանակության կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից օրենքով նախատեսված տեղեկությունն ապօրինաբար չտրամադրելու համար:

ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանը 05.03.2012 թվականի որոշմամբ փաստել է, որ. «Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի 22.09.2010թ. N 245-Ա որոշմամբ «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերությունը կաթնամթերքի շրջանառության ոլորտի մի շարք ապրանքային շուկաներում համարվել է գերիշխող դիրք ունեցող, որպիսի փաստով «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերությունը «Տեղեկատվության ազատության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն հանդիսանում է հանրային նշանակություն ունեցող կազմակերպություն, իսկ «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության տնօրենը Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի 189.⁷-րդ հոդվածի համաձայն՝ հանդիսանում է նշված հոդվածով նախատեսված իրավախախտման սուբյեկտ»:

Գործի քննությամբ, մասնավորապես՝ «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության 18.11.2011 թվականի թիվ 149-ի 7 և 06.12.2011 թվականի թիվ 150-ի 1 գրություններով հիմնավորվել է, որ «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության տնօրեն Տիգրան Վարդանյանին կատարվել է հարցում հետևյալ բովանդակությամբ.

«1. Ձեր կաթնամթերքը արտադրվում է բնակա՞ն կաթից, թե՞ կաթնափոշուց:

2. Խնդրում ենք տրամադրել ցանկը, թե Ձեր ընկերության կաթնամթերքներից որն է բնական կաթից, որը՝ ոչ, և/կամ որ արտադրատեսակի մեջ բնական կաթի քանակն ինչքան է»:

Փոստային թիվ RR057879547AM և RR050549515AM անդորրագրերով հիմնավորվել է, որ փաստաթղթերը Տիգրան Վարդանյանին առաքելու համար փոստային ծառայությանն են հանձնվել 18.11.2011 թվականին և 06.12.2011 թվականին, այսինքն՝ վերը նշված գրությունների կազմման օրը:

Էլեկտրոնային փոստի քաղվածքի համաձայն՝ «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության տնօրեն Տիգրան Վարդանյանը «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության նախագահ Շուշան Դոյոյանի երկու հարցումներին պատասխանել է, որ հարցադրումները վերաբերվում են կաթնամթերքի բաղադրությանը: Ուստի պատասխանում են. կաթնամթերքի բաղադրության վերաբերյալ տեղեկատվությունը պարտադիր մակնշված է «Դուստր Մարիաննա» Ընկերության կողմից արտադրվող կաթնամթերքների յուրաքանչյուր տուփի վրա: Այլ տեղեկություններ հետաքրքրելու դեպքում կարող եք օգտվել մեր ընկերության կայքից՝ www.mariannadairy.com:

Նշված պատասխանի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության տնօրեն Տիգրան Վարդանյանի կողմից ստացվել են Հայցվոր ընկերության հարցումները:

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 27-րդ հոդվածի երկրորդ պարբերության համաձայն՝ յուրաքանչյուր ոք ունի խոսքի ազատության իրավունք, ներառյալ՝ տեղեկություններ և գաղափարներ փնտրելու, ստանալու, տարածելու ազատությունը, տեղեկատվության ցանկացած միջոցով՝ անկախ պետական սահմաններից:

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 27.¹-րդ հոդվածի համաձայն՝ յուրաքանչյուր ոք ունի իր անձնական կամ հասարակական շահերի պաշտպանության նկատառումներով իրավասու պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին և պաշտոնատար անձանց դիմումներ կամ առաջարկություններ ներկայացնելու և ողջամիտ ժամկետում պատշաճ պատասխան ստանալու իրավունք:

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 47-րդ հոդվածի համաձայն՝ յուրաքանչյուր ոք պարտավոր է պահպանել Սահմանադրությունը և օրենքները:

«Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի առաջին մասի համաձայն՝ յուրաքանչյուր անձ իրավունք ունի ծանոթանալու իր փնտրած տեղեկությանը և (կամ) դա ստանալու նպատակով օրենքով սահմանված կարգով հարցմամբ դիմելու տեղեկատվություն տնօրինողին և ստանալու այդ տեղեկությունը:

Նույն հոդվածի երրորդ մասի համաձայն՝ տեղեկատվության ազատությունը կարող է սահմանափակվել Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և օրենքով նախատեսված դեպքերում:

Վերը նշված իրավական նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ օրենսդրի կողմից երաշխավորվել է յուրաքանչյուր անձի իրավունքն օրենքով սահմանված կարգով դիմելու տեղեկատվություն տնօրինողին և ստանալու իր փնտրած տեղեկությունը, իսկ տեղեկատվության ազատությունը կարող է սահմանափակվել Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և օրենքով նախատեսված դեպքերում:

«Տեղեկատվության ազատության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 8-րդ հոդվածի համաձայն՝ տեղեկատվություն տնօրինողը, բացառությամբ սույն հոդվածի 3-րդ մասում սահմանված դեպքերի, մերժում է տեղեկության տրամադրումը, եթե դա՝

1) պարունակում է պետական, ծառայողական, բանկային, առևտրային գաղտնիք.

2) խախտում է մարդու անձնական և ընտանեկան կյանքի գաղտնիությունը, այդ թվում՝ նամակագրության, հեռախոսային խոսակցությունների, փոստային, հեռագրական և այլ հաղորդումների գաղտնիությունը.

3) պարունակում է հրապարակման ոչ ենթակա նախնական քննության տվյալները.

4) բացահայտում է մասնագիտական գործունեությամբ պայմանավորված մատչելիության սահմանափակում պահանջող տվյալներ (բժշկական, նոտարական, փաստաբանական գաղտնիք).

5) խախտում է հեղինակային իրավունքը և (կամ) հարակից իրավունքները:

Նույն օրենքի 9-րդ հոդվածի յոթերորդ մասի համաձայն՝ գրավոր հարցման պատասխանը

տրվում է հետևյալ ժամկետներում.

1) եթե գրավոր հարցման մեջ նշված տեղեկությունը հրապարակված չէ, ապա դրա պատճենը դիմողին է տրվում հարցումն ստանալուց հետո՝ 5-օրյա ժամկետում.

2) եթե գրավոր հարցման մեջ նշված տեղեկությունը հրապարակված է, ապա տվյալ հրապարակման միջոցի, վայրի և ժամկետի մասին տեղեկությունը դիմողին է տրվում հարցումն ստանալուց հետո՝ 5-օրյա ժամկետում.

3) եթե գրավոր հարցման մեջ նշված տեղեկությունը տրամադրելու համար անհրաժեշտ է կատարել լրացուցիչ աշխատանք, ապա այդ տեղեկությունը դիմողին է տրվում դիմումն ստանալուց հետո՝ 30-օրյա ժամկետում, որի մասին հարցումն ստանալուց հետո՝ 5-օրյա ժամկետում, գրավոր տեղեկացվում է դիմողին՝ նշելով հետաձգման պատճառները և տեղեկությունը տրամադրելու վերջնական ժամկետը:

Նույն հոդվածի տասերորդ մասի համաձայն՝ եթե տեղեկատվություն տնօրինողը չունի փնտրվող տեղեկությունը, կամ դրա տրամադրումն իր լիազորությունների շրջանակից դուրս է, ապա նա տվյալ գրավոր հարցումն ստանալուց հետո՝ 5-օրյա ժամկետում, պարտավոր է այդ մասին գրավոր տեղեկացնել դիմողին, իսկ հնարավորության դեպքում նրան տրամադրել նաև այդ տեղեկատվությունը տնօրինողի (այդ թվում՝ արխիվի) գտնվելու վայրը, որն ունի փնտրվող տեղեկությունը:

Նույն հոդվածի տասնմեկերորդ մասի համաձայն՝ եթե տեղեկատվություն տնօրինողը չունի փնտրվող տեղեկությանը վերաբերող բոլոր տվյալները, ապա նա դիմողին տալիս է տվյալների այն մասը, որն ունի, իսկ հնարավորության դեպքում գրավոր հարցման պատասխանում նշում է նաև այդ տեղեկատվությունը տնօրինողի (այդ թվում՝ արխիվի) գտնվելու վայրը, որն ունի փնտրվող տեղեկատվությանը վերաբերող մյուս տվյալները:

Վերը նշված իրավական նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ օրենսդրի կողմից երաշխավորվել է յուրաքանչյուր անձի իրավունքն օրենքով սահմանված կարգով դիմելու տեղեկատվություն տնօրինողին և սահմանված ժամկետում ստանալու իր փնտրած տեղեկությունը, իսկ տեղեկության տրամադրումը կարող է մերժվել միայն օրենքով սահմանված հիմքերով: Ընդ որում, տեղեկատվություն փնտրողին սահմանված ժամկետում պետք է տրվի պատշաճ՝ լրիվ և սպառիչ պատասխան:

«Տեղեկատվության ազատության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի՝ վերը նշված նորմերի պահանջների պահպանմամբ Պատասխանողը պարտավոր էր սահմանված հնգօրյա ժամկետում Հայցվորին կամ տրամադրել փնտրող տեղեկատվությունը, կամ տեղեկացնել տեղեկատվությունը տրամադրելու հետաձգման մասին՝ նշելով դրա պատճառները և տեղեկությունը տրամադրելու վերջնական ժամկետը, կամ տեղեկացնել փնտրվող տեղեկության չլինելու մասին՝ հնարավորության դեպքում տրամադրելով նաև այդ տեղեկատվությունը տնօրինողի գտնվելու վայրը, կամ տեղեկատվության տրամադրումը մերժել նույն օրենքով սահմանված հիմքերով: Այսինքն՝ բոլոր դեպքերում սահմանված ժամկետներում և կարգով պետք է տրվեր լրիվ և սպառիչ պատասխան:

Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի 27-րդ հոդվածի չորրորդ մասի համաձայն՝ ապացուցման կարիք չունեն այն փաստերը, որոնք հակառակ կողմը չի վիճարկում, բացառությամբ այն դեպքի, երբ դատարանը գտնում է, որ դրանց ապացուցումն անհրաժեշտ է: Նույն օրենսգրքի 83-րդ հոդվածի ութերորդ մասի համաձայն՝ պատասխան չներկայացնելը դատարանը կարող է գնահատել որպես պատասխանողի կողմից հայցվորի վկայակոչած փաստերի ընդունում:

Դատարանն արձանագրում է, որ սույն գործով Տիգրան Վարդանյանի կողմից չի ներկայացվել հայցադիմումի պատասխան և որևէ եղանակով չի վիճարկվել Հայցվորի կողմից վկայակոչված այն փաստը, որ հարցումների պատասխանը տրվել է օրենքով սահմանված ժամկետի խախտմամբ, ուստի, ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 83-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Պատասխանողի կողմից հայցադիմումի պատասխան ներկայացնելու պարտականությունը չկատարելը գնահատելով որպես պատասխանողի կողմից հայցվորի վկայակոչած փաստի ընդունում, դատարանն այդ փաստը հաստատված է համարում և գտնում է, որ նշված փաստը վերստին ապացուցման կարիք չունի:

Սույն գործի փաստերից հետևում է, որ տեղեկատվություն տրամադրելու վերաբերյալ հարցումներին չի տրվել սպառիչ պատասխան, մասնավորապես՝ պատասխանում սպառիչ նշված չէ փնտրվող տեղեկությունները, իսկ Պատասխանողի կողմից վկայակոչված կայքի համապատասխան էջերի քաղվածքների ուսումնասիրությունից նույնպես հնարավոր չէ ստանալ հարցումների սպառիչ պատասխանը՝ փնտրվող տեղեկատվությունը:

Միաժամանակ դատարանն անհրաժեշտ է համարում արձանագրել, որ պատասխանողի կողմից օրենքով սահմանված կարգով նաև չի մերժվել տեղեկատվության տրամադրումը՝ «Տեղեկատվության ազատության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 8-րդ հոդվածի հիմքով:

Վերոգրյալի հիման վրա դատարանը գտնում է, որ «Դուստր Մարիաննա» ՍՊ ընկերության պաշտոնատար անձի՝ տնօրեն Տիգրան Վարդանյանի կողմից օրենքով նախատեսված տեղեկությունը չի տրամադրվել, այսինքն՝ վերջինիս արարքը համապատասխանում է Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 189.⁷-րդ հոդվածի առաջին պարբերության հատկանիշներին:

ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 151-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական պատասխանատվության ենթարկելու մասին գործերը հարուցվում են Հայաստանի Հանրապետության վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 223-րդ հոդվածով նախատեսված անձանց հայցադիմումով:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 223-րդ հոդվածի երկրորդ կետի համաձայն՝ վարչական դատարանները քննում են՝ սույն օրենսգրքի 170.⁵, 189.⁷ հոդվածներով և 198.² հոդվածի հինգերորդ մասով նախատեսված դեպքերում՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց հայցադիմումով:

ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 153-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն՝ վարչական պատասխանատվության ենթարկելու մասին գործը քննելիս վարչական դատարանը պարզում է, թե տեղի է ունեցել արդյոք վարչական իրավախախտման դեպքը, և առկա է արդյոք հայցադիմումում նշված անձի կողմից դա կատարելու փաստը, նախատեսված է արդյոք օրենքով վարչական պատասխանատվություն տվյալ իրավախախտումը կատարելու համար, ինչպես նաև նշանակում է կամ մերժում է նշանակել վարչական տույժ:

Այսպիսով, դատարանը գտնում է, որ վարչական իրավախախտման՝ օրենքով սահմանված տեղեկատվությունը չտրամադրելու դեպքերը տեղի են ունեցել, դրանք կատարվել են պատասխանողի կողմից, վերը նշված իրավախախտումները կատարելու համար օրենքով նախատեսված է վարչական պատասխանատվություն, ուստի հայցը՝ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 189.⁷-րդ հոդվածի առաջին մասի հիմքով վարչական պատասխանատվության ենթարկելու մասով, ենթակա է բավարարման:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 32-րդ հոդվածի երկրորդ պարբերության համաձայն՝ տույժ նշանակելիս հաշվի են առնվում կատարված իրավախախտման բնույթը, խախտողի անձը, նրա մեղքի աստիճանը, գույքային դրությունը, պատասխանատվությունը մեղմացնող և ծանրացնող հանգամանքները:

Նկատի ունենալով, որ դատարանին չի ներկայացվել որևէ ապացույց պատասխանողի գույքային դրության, պատասխանատվությունը մեղմացնող և ծանրացնող հանգամանքների վերաբերյալ, ինչպես նաև հաշվի առնելով կատարված իրավախախտման բնույթը և տվյալ հոդվածի սանկցիայով նախատեսված տույժի չափը և նույն խախտումը երկու անգամ կատարելու հանգամանքը՝ դատարանը գտնում է, որ Տիգրան Վարդանյանին պետք է ենթարկել Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 189.⁷-րդ հոդվածի առաջին մասով նախատեսված վարչական պատասխանատվության՝ 18.11.2011 թվականի հարցմամբ պահանջվող տեղեկատվությունը չտրամադրելու համար՝ 30.000 ՀՀ դրամի չափով, իսկ 06.12.2011 թվականի կրկանվող հարցմամբ պահանջվող տեղեկատվությունը չտրամադրելու համար՝ 50.000 ՀՀ դրամի չափով:

Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի համաձայն՝ դատական ծախսերը կազմված են պետական տուրքից և գործի քննության հետ կապված այլ ծախսերից:

Նույն օրենսգրքի 57-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն՝ գործի քննության հետ կապված այլ ծախսերն են՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի ներկայացուցիչներին վճարվելիք գումարները:

Գործի քննությամբ, մասնավորապես՝ փաստաբանական ծառայություններ մատուցելու վերաբերյալ պայմանագրով և վճարման թիվ 7 հանձնարարականով հիմնավորվել է, որ Կարեն Մեժլումյանի և «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության մինչև կնքվել է ծառայությունների մատուցման պայմանագիր, իսկ ծառայությունների մատուցման արժեքը որոշվել է 228.000 ՀՀ դրամ, որպիսի գումարը 30.01.2012 թվականին «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության կողմից վճարվել է Կարեն Մեժլումյանին:

Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի 59-րդ հոդվածի առաջին մասը սահմանում է, որ կողմը, որի դեմ կայացվել է վճիռ, կամ որի բողոքը մերժվել է, կրում է

Հայաստանի Հանրապետության դատական դեպարտամենտի կողմից վկաներին և փորձագետներին վճարված գումարների հատուցման պարտականությունը, ինչպես նաև մյուս կողմի կրած դատական ծախսերի հատուցման պարտականությունը այն ծավալով, ինչ ծավալով դրանք անհրաժեշտ են եղել դատական պաշտպանության իրավունքի արդյունավետ իրականացման համար:

Նույն հոդվածի ութերորդ մասի համաձայն՝ փոխհատուցման չափը որոշելիս դատարանը հիմք է ընդունում ծախսերի ողջամիտ չափերը:

«Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի չորրորդ մասի «ե» կետի համաձայն՝ առաջին ատյանի դատարաններ տրվող հայցադիմումների, դիմումների ու գանգատների, դատարանի դատական ակտերի դեմ վերաքննիչ և վճռաբեկ բողոքների համար, ինչպես նաև դատարանի կողմից տրվող փաստաթղթերի պատճեններ (կրկնօրինակներ) տալու համար պետական տուրքը գանձվում է հետևյալ դրույքաչափերով. հատուկ վարույթի գործերի վերաբերյալ այլ դիմումների համար բազային տուրքի եռապատիկի չափով:

Հաշվի առնելով սույն գործի առանձնահատկությունները, մասնավորապես՝ այն հանգամանքը, որ գործի քննության և հրավիրված դատական նիստերի տևողությունը, ինչպես նաև ներկայացուցչի կատարած աշխատանքների ծավալը, դատարանը «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության ներկայացուցչին վճարվող գումարի գծով դատական ծախսի փոխհատուցման ողջամիտ չափ է համարում 100.000 ՀՀ դրամը:

Նկատի ունենալով, որ «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության կողմից ներկայացված հայցը ենթակա է բավարարման, հայցը ներկայացվել է դատական կարգով վարչական պատասխանատվության ենթարկելու գործերի վարույթով, որպիսին նախատեսված է ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի «Հատուկ վարույթներ» բաժնով (5-րդ բաժին), իսկ պետական տուրքի գումարը նախապես վճարվել է, ինչպես նաև վճարել է ներկայացուցչին վճարվելիք գումարը, ուստի դատարանը գտնում է, որ Պատասխանողից հոգուտ «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության ենթակա է բռնազանձման նաև 100.000 ՀՀ դրամ՝ որպես ներկայացուցչին վճարված գումարի փոխհատուցում և 3.000 ՀՀ դրամ՝ որպես նախապես վճարված պետական տուրքի գումար:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի 59-րդ, 112-115-րդ, 153-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 130-132-րդ հոդվածներով՝ դատարանը.

Վ Ճ Ռ Ե Ց

«Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության հայցը բավարարել:

Տիգրան Վարդանյանին Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի 189.7-րդ հոդվածի առաջին մասով ենթարկել վարչական պատասխանատվության՝ 18.11.2011 թվականի հարցմամբ պահանջվող տեղեկատվությունը չտրամադրելու համար՝ 30.000 ՀՀ դրամի չափով տուգանքի, իսկ 06.12.2011 թվականի կրկանիկ հարցմամբ պահանջվող տեղեկատվությունը չտրամադրելու համար՝ 50.000 ՀՀ դրամի չափով տուգանքի:

Տիգրան Վարդանյանից հոգուտ «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության բռնազանձել 3.000 ՀՀ դրամ՝ որպես հայցվորի կողմից նախապես վճարված պետական տուրքի գումար:

Տիգրան Վարդանյանից հոգուտ «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպության որպես դատական ծախսի՝ ներկայացուցչին վճարված գումարի փոխհատուցում, բռնազանձել 100.000 ՀՀ դրամ:

Վճիռը կամովին չկատարելու դեպքում այն կկատարվի դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության միջոցով՝ պարտապահի հաշվին:

Վճիռը կարող է բողոքարկվել Հայաստանի Հանրապետության վարչական վերաքննիչ դատարան՝ հրապարակման պահից մեկ ամսվա ընթացքում:

ԴԱՏԱՎՈՐ

Ա.ԴԱՐԲԻՆՅԱՆ